

3. หนังสืออุซฮาหุ อัลอัฟรอหุ วะอิสบาหุ อัลฟะลาหุ เป็นหนังสือฟิกฮุแนวมัฆยิบฮะฟีอียะฮ์ มีเนื้อหาทั้งหมด 64 หน้าเขียนด้วยภาษามลายูอักษรญาบีปัตตานี ซึ่งท่านชัยคุหมุหัมมัด บิน อิสมาอีล ดาหวุด อัลฟะฎอนียะฮ์ ได้แบ่งเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายอิสลามในหนังสือเล่มนี้ออกเป็นสองตอน ตอนที่หนึ่งกล่าวถึงการทำความสะอาด ตอนที่สองกล่าวถึง การละหมาด

4. รูปแบบการนิพนธ์หนังสือเล่มนี้ท่านได้มีการเขียนบทนำ มีการเขียนเนื้อเรื่อง และมีการเขียนบทส่งท้าย ส่วนแหล่งที่มาของเนื้อหา ท่านได้แปลเป็นภาษามลายูจากหนังสือต้นฉบับที่เป็นภาษาอาหรับ และคัดลอกจากหนังสือที่เป็นภาษามลายู เนื้อหาจากหนังสือที่เป็นภาษาอาหรับเช่นหนังสือฮาซียะฮ์ อัลบาญรียะฮ์ ฟัตหุ อัลวะฮฺฮาบ อัล อัชการ์ เป็นต้น เนื้อหาที่เป็นภาษามลายู เช่น สะบิล อัลมุฮ์ตุดดีน มัจญลอะฮ์ อัลบัจรอฮ์ เป็นต้น

5. วิธีการอธิบายบทบัญญัติท่านได้อ้างหลักฐานจากอัลกุรอาน อัลหะดีษ อิจญ์มาอ์ กียาส อูรฟุ และการตรึงหุ การอ้างอิงฮะดีษจากอัลกุรอาน มีทั้งหมด 7 ฮะดีษโดยที่มีได้ระบุว่าอยู่ในสุเราะฮ์ ฮะดีษที่เท่าไร ท่านได้อ้างฮะดีษมาเพื่อเป็นหลักฐาน แต่บางครั้งท่านอ้างฮะดีษมาไม่ได้เพื่อเป็นหลักฐานแต่อย่างใด ส่วนการอ้างหลักฐานจากหะดีษมีทั้งหมด 30 หะดีษ โดยที่ท่านมิได้ระบุระดับของหะดีษ แหล่งที่มาของหะดีษ ท่านได้อ้างด้วยหะดีษที่เศาะหีหฺมีทั้งหมด 14 หะดีษ แต่บางครั้งท่านอ้างจากหะดีษญะฮะอ์ฟิมิทั้งหมด 9 หะดีษ บางหะดีษเป็นหะดีษที่เมากูอุมิทั้งหมด 4 หะดีษ ผู้วิจัยค้นแล้วไม่พบมี 3 หะดีษ นอกจากการอธิบายกฎหมายอิสลามโดยอ้างหลักฐานจากอัลกุรอาน อัลหะดีษ อัลอิจญ์มาอ์ อัลกียาส อัลอูรฟุ และการตรึงหุแล้ว ก็ยังมีการอธิบายกฎหมายอิสลามที่มีได้อ้างหลักฐานแต่อย่างใด ซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่ท่านได้ใช้นิพนธ์ในหนังสือเล่มนี้เป็นส่วนใหญ่

Thesis Title	The Writing Method on Fiqh of Sheikh Muhammad bin Ismail Dawud al- Fatani in Wushah al- Afrah wa Isbah al- Falah
Author	Mr.Roya Wanso
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2010

ABSTRACT

This research aims to study the evolution of *fiqh* (jurisprudence) authorship in Patani from its inception to the present. It also attempts studying the biography of Shiekh Muhammad bin Ismail Dawud al-Fatani; followed by studying the methodology in the book of " *Wushah al-Afrah wa-Isbah al-falah*" by the mentioned Sheikh.; Next by examining the content of the book in question through an analytical study. The researcher in this study has relied on collecting all material from related scientific sources.

The analytical study found:

1 - Evolution of *Fiqh* Authorship: The authorship in Patani began in 18 AD and evolved considerably by the time scholars authored *Fiqh* books in Malay Javanese to teach their children in Patani, thus the Fatani people priding themselves of such valuable literature from then to date. In this sense local students and from abroad began learning the science of *Fiqh* in addition to other sciences within Patani. However, the nature of authorship Patani then focused only on the Principles of al-Shafi'i doctrine (sect), though it evolved to accommodate other sects at the end of the 20th C., which resulted in the emergence of consensus point of views and a different issues pertaining jurisprudence which engaged the community to profoundly study *Fiqhi* in light of the principles of other sects, because the nature of science of *Fiqh* needs indeed study, analysis and deduction.

2- Profile of the author: The Shiekh Muhammad bin Ismail Dawud al-Fatani, a Malay known as " Sheikh Nikmat Kejik." Born in the village of born at Duyong island Malaysia in 1844 and passed away in 1915; was buried at Ma'la' cemetery in Saudi Arabia. A prolific and renewed, learned scholar and an expert in Islamic Law. Among his famous books are: *Wushah al-Afrah wa Isbah al-Falah* and *al-Matla' al-Badrain*

3-Content of the book: his book “*Wushah al-Afrah wa Isbah al-Falah*” is considered one of Shafi'i Fiqh books; it comprises 64 pages written in Pattani Malay. The author divided this book into two essential books: In the book he talked about the purity and its related aspects, while in the second, about prayer and related matters.

4- How book was authored: “*Wushah al-Afrah wa Isbah al-Falah*” includes an introduction, content and conclusion, and that is by taking the content and translating the text transferred into the Malay language, (Malayu Pattani dialogue) such as *Hashiah al-Bajuri*, *Fath al-Wahhab*, *Rawdah al-Talibin*, and *al-Majmu'*, among others.; as well as translating the original Malay books he authored, such as *Sabil al-Muhtaddin*, and *Mutla' al-Badrain*.

5 - The way of inference: In this book the author Shiekh Muhammad bin Ismail Dawud al-Fatani made inferences from Qur'anic verses, Prophetic *hadith*, *ijma'* (consensus), *Qiyas*, and “*urf* (custom), and *Tarjih* where necessary. He quoted eight verses as inferences though he did not indicate their chapters and numbers. As for the *hadith* he reported by thirty, only one of them is written in Arabic, and the twenty-nine *hadith* he did not mention their *matin* (text), but only translated then into the Malay. These *ahadith* are different in terms of their degree of *sihah* (authenticity), *da'f* (weakness) and *wad'* (fabrication). There are fourteen (14) authentic *Hadith*, nine (9) weak, and four (4) fabricated ones. Furthermore, there are three (3) other *Hadith* whose *matin* and degree the researcher did not find.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

18

-1

20

-2

1844

1915

- 3

64

-4

Prince of Songkla University
Pattani Campus